L. W. kr. 30.817 90.

Aleg. 8.

SPRAWOZDANIE

Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi osad Trościanki, Pilip i Wołowej o wydzielenie ich ze związku gminy Pererowa, powiatu kołomyjskiego i utworzenie z nich samoistnej gminy.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 19. listopada 1889 przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu petycyę osad Trościanki, Pilip i Wołowej powiatu kołomyjskiego o wyłączenie ich ze związku gminy Pererowa i utworzenie z tych trzech osad samoistnej gminy do zbadania i zdania sprawy o wyniku przeprowadzonego dochodzenia na najbliższej sesyi sejmowej.

W wykonaniu powyższej uchwały zarządził Wydział krajowy szczegółowe dochodzenie na miejscu przez komisyę, ze swego ramienia delegowaną, którego wyniki są następujące:

Osady Pererów, Trościanka, Pilipy i Wołowa połączone są dotychczas w jedną administracyjną gminę.

Oddalenie Pererowa od Wołowej wynosi, jak oględziny na miejscu wykazały, około milę, od Pilip prawie pół mili, a od Trościanki mniej jak ćwierć mili.

Osada Pererowa w całym kompleksie jest zupełnie oddzieloną od osad Trościanki, Pilip i Wołowej.

Naturalną granicą pomiędzy Pererowem a powyżej wymienionemi osadami, stanowiącą bardzo poważną przeszkodę komunikacyjną, jest górska rzeka Prut w jej górnym biegu.

Na rzecze nie ma mostu i osady nie byłyby w żaden sposób w stanie wybudować takowego własnym kosztem.

Ztąd też w czasie wezbrania wód, co się często zdarza i często trwa dłużej, szczególniej w porze wiosennej, — jest komunikacya zupełnie przerwaną i ani ludzie, ani bydło na paszę nie mogą się na drugą stronę rzeki dostać.

Wobec tej przeszkody komunikacyjnej jest połączenie tych czterech osad w jedną gminę prawie nominalne, faktycznie są te osady rozłączone, a rozłączenie to uznają nawet poniekąd władze powiatowe, wydając, jak przedłożone akty udowadniają, odrębne polecenia dla Pererowa, a odrębne dla Trościanki, Pilip i Wołowej.

Połączenie wywołuje zresztą tylko wzajemną niechęć i rozdrażnienie.

Dalsze fakta, udowadniające rzeczywisty rozdział, są następujące:

I. Osada Pererowa ma swą własną szkołę, zaś osady Trościanka, Pilipy i Wołowa swą odrębną szkołę i swego własnego nauczyciela.

II. Osada Pererów stanowi odrębną parafię, osady, położone na lewej stronie Prutu, mają swe własne cerkwie i należą do parafii w Załuczu.

III. Osady Trościanka, Pilipy i Wołowa zajmują się odrębnie poborem podatków i dodatków, mają swą własną tabelę podatkową i odsyłają same zebrane podatki wprost do c. k. urzędu podatkowego.

IV. Zebrane dodatki do podatku w obrębie wymienionych osad obracają te osady na swe własne cele i utrzymują swoim własnym kosztem dla siebie pisarza gminnego i mają odrębny protokół podawczy. Pisarya gminna jest w osadach o wiele lepiej prowadzona, niżeli w Pererowie, jak to komisya sprawdziła.

V. W Pererowie istnieje osobny obszar dworski, zaś osady mają własne obszary.

VI. Pererów ma osobny zarząd drogowy, a Trościaka, Pilipy i Wołowa własny.

VII. W r. 1884 nastąpił rozdział do tego czasu wspólnej kasy pożyczkowej.

Z dalszych szczegółów, mających wpływ na ocenienie stanu rzeczy, zasługują na podniesienie:

Osady Pilipy, Trościanka i Wołowa mają razem 226 numerów, a Pererów 120 numerów.

Podatki bezpośrednie w gminie administracyjnej Pererów wynoszą 1.689 zł. 94 ct. Rada gminna składa się obecnie z 18 członków. Właściciel obszaru dworskiego w Pererowie i zastępca obszaru dworskiego w Pilipach i Wołowej złożyli deklaracye, że zgadzają się na oddzielenie osad od gminy Pererowa i na utworzenie z tych osad samoistnej gminy. W Trościance nie ma obszaru dworskiego. Nadto Rada gminna gminy administracyjnej Pererowa, zebrana w należytym komplecie, uchwaliła na posiedzeniu z dnia 17. czerwca 1890 w obecności komisarza rządowego większością głosów, że zgadza się na oddzielenie osad Trościanki, Pilip i Wołowej.

Wydział powiatowy w Kołomyi, działając na zasadzie §. 100. ust. gm. i 36. ust. o Repr. pow., uchwalił na posiedzeniu z dnia 26. czerwca b. r., że rozdział Pererowa i osad jest konieczny i pożądany.

W końcu złożyli zastępcy osad deklaracyę, że osady obowiązują się pokryć z własnych funduszów wszelkie koszta, jakieby wyniknąć mogły z przeprowadzenia rozdziału.

Pozostaje kwestya majątku gminnego.

Według przyznania obu stron spór wiodących i według inwentarzy majątku gminnego, niezbyt porządnie prowadzonych, składa się majątek administracyjnej gminy Pererowa z następnych części:

I. z budynku urzędu gminnego wraz z aresztem;

II. z obligacyj w nominalnej wartości 150 zł. i z drobnych kwot 41 zł. 15 ct., 15 zł. 82 ct., 2 zł. 50 ct., znajdujących się w Wydziale powiatowym.

Otóż zastępcy osad Trościanki, Wołowej i Pilip, chcąc koniecznie rozdział przeprowadzić, złożyli deklaracyą, że zrzekają się wszelkich pretensyj do zakładowego majątku i pozostawiają go na własność osady Pererowa.

Prócz powyższego szczupłego zakładowego majątku znajdują się w obrębie administracyjnej gminy Pererowa ekwiwalenta serwitutowe w pastwiskach, które jednak do zakładowego majątku gminy, jako takiej w myśl postanowień ustawy gminnej, nie należą.

Ewiwalenta serwitutowe są prywatną własnością pewnych grup uprawnionych, do której inni członkowie gminy żadnego prawa nie mają.

I tak uprawnieni w osadach Pererowa i Trościanki są współwłaścicielami pastwiska o przestrzeni przeszło 350 morgów, z którego nadto mają prawo użytkowania obszar dworski w Pererowie i gr. kat. probostwo w Pererowie.

Uprawnieni w Pilipach są właścicielami pastwiska w obszarze 118 morgów, do którego inni członkowie gminy żadnego prawa nie mają.

Stosunki te uregulowane prawomocnemi orzeczeniami serwitutowemi pozostają oczywiście nienaruszone.

Wobec powyżej skreślonego stanu rzeczy Wydział krajowy sądzi, że petycya osad Trościanki, Pilip i Wołowej jest należycie uzasadnioną i powinna być uwzględnioną, zwłaszcza, że miejscowe stosunki nie stoją na przeszkodzie, a rzeka Prut stanowi naturalne rozgraniczenie.

Wydział krajowy wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt do ustawy.

Lwów, dnia 2. września 1890.

Marszałek krajowy:
Tarnowski *w. r.*

Sprawozdawca:
Dr. Józef Wereszczyński *w. r.*
Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia . . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wyłączeniu osad Trościanki, Pilip i Wołowej ze związku gminy Pererowa w powiecie kołomyjskim i utworzeniu z nich samoistnej gminy Trościanki.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Osady Trościanka, Pilipy i Wołowa wyłączają się w ich dotychczasowych granicach po rzekę Prut ze związku gminy Pererowa, powiatu kołomyjskiego i stanowić mają odtąd samoistną gminę Trościanka.

Art. II.

Do chwili prawomocnego ukonstytuowania się nowych Reprezentacyj gminnych w gminach Pererów i Trościanka pozostaje dotychczasowa wspólna Reprezentacya gminna w urzędowaniu.

Art. III

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.